

Kurja mies!
 Mutta totuuden hän haastaa ties'.
 Kenties oli hänkin yksi onneton,
 jolta riistoherrat kaiken vieneet on.

Talviyö.
 Taivaankantta kattaa tähtivyö.
 — Vasta kun on kaikki vapaat kahleistaan,
 Silloin vapahtajaa oikein juhlitaan.

Kansakoulujemme kehnous

(Jatkoa edelliseen numeroon)

Kaikki pojat ja tytöt ovat opintahaluksia. He tekevät kovasti työtä koulussa. He ovat keskinkertaisen ja enemmän kuin keskinkertaisen älykkäitä. Tuhansia heistä on pidetty koulussa vanhempiensa sydäntä särkevillä uhrauksilla — työläisvanhempien, jotka ovat päättäneet antaa Jussille ja Maijulle koulukasvatuksen, ettei heidän tarvitseisi ansaita elämäänsä yhtä ankarilla ponnistuksilla kuin vanhempiensa on täytynyt tehdä. Sen lisäksi, että koulujärjestelmämme on turhaa tuhlausta, valmistaa se myöskin näitä murhenäytelmiä. Jussille ja Maijulle ei koulu kykene antamaan yhtään parempia elämänmahdollisuuksia.

Mutta koulussa saatu "kulttuuri"-kasvatus on antanut Jussille ja Maijulle maailmankatsomuksen. Jussi luulee olevansa parempi ammattitaitoisista tehdastyöläistä ja Maiju halveksuu kyvykästä nuorta naista, joka tietää paljon enemmän ruuan valmistamisesta kuin Maiju tulee pitkään aikaan tietämään. He ovat kasvatetut siihen uskoon, että sellainen työ, joka likaa kädet, on

hävettävää ja heille sopimatonta. Ja niin Jussi ja Maiju ja heidän 155,654 koulutoveriaan etsivät sellaista työtä, missä kädet eivät likaannu. Useimmat heistä etsivät ja löytävät konttoorityötä, josta maksetaan alhainen palkka siitä syystä, että näille toimialoille pyrkijöitä on enempi kuin on toimia. Jotkut heistä menevät opistoon lukemaan itsensä lakiasioitsijoiksi, lääkäreiksi tai teknillisiksi insinööreiksi, vaikka useimmilla heistä ei ole näihin toimiin vähintäkään luontaista taipumusta. Ja samoin kuin konttooritoimiin on näihinkin toimiin liian paljon pyrkijöitä. Tuhannet näistä nuorista miehistä menestyisivät paljoo paremmin kauppiaina, ammattilaisina tai maanviljelijöinä kuin niillä urilla, mihin väärä maailmankatsomus on heidät johtanut.

Kansakoulun ja akatemiakurssin suorittaneista ei pääasiallisesti tule hyvinvoipia maanviljelijöitä, itsenäisiä kauppiaita tai ammattitaitoisia teollisuustyöläisiä, joiden ansiot verrattuna epäonnistuneiden lakimiesten tuloihin, ovat kadeh-

dittavat. Amerika tuottaa ammatitaitoiset työläisensä Europasta. Meidän poikamme, koulussa saamansa väärän "kulttuuri"-kasvatuksen tähden, eivät antaudu ammattialoille, joista maksetaan siksi korkea palkka, että se tekee korkeamman elintason mahdolliseksi.

Nykyajan koulukasvatus on saatanut kaiken ruumiillisen työn halveksittavaksi ja "farमारista" tehdään pilaa näyttämöillä, kaduilla ja jopa kodinkin piirissä.

Tuhansien lasten, tulevien kansalaistemme, elämä turmellaan meidän "kulttuuri"-koulukasvatuksemme antaman valheellisten elämäkäsitysten kautta; Yhdysvallat ovat jäämässä jälkeen muista valtakunnista teollisuudessa ja maanviljelyksessä, huolimatta maan runsaista luonnollisista tulolähteistä. Esim. Yhdysvalloissa kasvatetaan vehnää ainoastaan kymmenen tai viisitoista bushellia eekkeriä kohden, samalla aikaa kun Europassa kasvatetaan vehnää kolmekymmentä bushellia eekkeriä kohden.

Meidän "kulttuurikoulumme" riisittää farmeilta ja tehtaista hyödylliset ja kyvykkäät työntekijät. Yhdysvaltain maanviljelysdeparmentin tilastojen mukaan oli tämän maan 1,140,000,000 viljelyskuntiosesta eekkerinalasta maata ainoastaan 311,000,000 eli kaksikymmentä seitsemän prosenttia viljelyksen alaisena vuonna 1909. Tuhannet farmit idän valtioissa ovat jääneet autoiksi ja viljelemättömiksi siksi, että meidän nuoremmalta polvelta on puuttunut halua ja kykyä viljellä niitä. Työpajoihin ja tehtaisiin värvätään työläisiä niistä miljoonista pojista, jotka ovat jättäneet koulun alkeiskurssien puoliväliin ja joiden henkisten kykyjen kasvatusta ei ole jatkettu järkevän, järjestelmällisen ja tarmokkaan johdon alaisena.

Yhdysvallat ovat tänä päivänä samassa asemassa kuin Saksa oli vuonna 1890, jolloin keisari sanoi:

"Minun mielestäni, koulumme ovat ottaneet tehtäväkseen työn, joka on ihmisvoimille mahdoton, ja valmistavat ylituotantoa korkeasti opetettuja ihmisiä — enemmän kuin valtakunta jaksaa kantaa."

Tämän maan koulut nykyään, samoin kuin Saksan koulut v. 1890 panevat erikoista painoa oppimiselle ja tietämiselle ja toisarvoisena asiana pidetään sitä, soveltuvatko nämä tiedot myöhemmin elämän todellisiin tarpeisiin.

V. 1890 lausui keisari mielipiteensä Saksan kouluista. Kahdesakymmenessä kolmessa vuodessa on Saksa rakentanut opetusjärjestelmän, joka on parhain maailmassa ja saanut tunnustuksen sekä tämän että muitten maitten parhaimilta opettajilta. Saksan koulujärjestelmässä on otettu huomioon kaikki Saksan erikoiset olosuhteet. Se pitää erikseen huolen puhtaasti kulttuurikasvatuksesta, puhtaasti professionaalista kasvatuksesta, puhtaasti akateemisesta kasvatuksesta ja puhtaasti ammatillisesta kasvatuksesta ja liikealoille pyrkivien opetuksesta. Ja enemmistö Saksan koululapsista opetetaan ammattikouluissa.

Saksan koulujärjestelmä on tehnyt valtakunnan maailman mahtavimmaksi kaupassa ja teollisuudessa.

Saksa on äärimäisen kateellinen tästä mahtavuudestaan. Joku vuosi sitten, kun Saksa sai kuulla tämän maan niinkutsutusta "suuremmoisesta" kansakoulujärjestelmästä, lähetti se tänne komissionin tutkimaan sitä. Komissionin piti tutkia Amerikan koulujärjestelmää perinpohjaisesti ja erikoisesti ottaa selvä siitä, mikä vaikutus sillä on Amerikan tuotantoon ja kauppaan

ja tehdä tarkka analyysi siitä, mikä vaikutus Amerikan koulujärjestelmän kehityksellä olisi Saksan ylivaltaan kauppaja teollisuusmaailmassa.

Tämän komissionin kertomuksessa sanottiin, että Amerika on rikas luonnollisista alkulähteistään, jotka ovat täynnä terävä-älyistä ja tuotteliasta energiaa, että sillä on elinvoimainen kansa, jolla on hallussaan suuret ja suurimmaksi osaksi vielä aukasemattomat luonnolliset tulolähteet, erinomaisen edulliset rannikot ja kauppa-asema: että epäilemättä tulee siitä vaarallinen kilpailija kauppamaailmassa, joskus kaukaisessa tulevaisuudessa; mutta, että Yhdysvaltoja pitää pahasti takapajulla ilmeiset epäkohdat, joista eivät amerikalaiset itse ole tietoisia, joten Amerikan teollista kilpailua ei Saksan tarvitse vielä pitkiin aikoihin ottaa vakavalta kannalta. Kertomuksessa sanottiin, että nämä epäkohdat ovat siinä, että amerikalaiset ehdottomasti luottavat kaikkeen siihen, mikä on amerikalaista”, uskovat, että kaikista suoriudutaan hyvin silloin kun tarvis tulee suuremmista suunnitelmista ja ilman filosofisia tutkimuksia, tai keskitettyä toimintaa, tai vissejä määritelmiä, tai yhteistoiminnallista vaikutusta.

Kertomuksessa annettiin erikoinen paino sille seikalle, että kansakouluissa ei anneta minkäänlaista järjestelmällistä ammattiopetusta ja sanotaan, että tämä puutteellisuus voittaa kaikki luonnon tulolähteiden ja maantieteellisen aseman etuisuudet.

Tämä komissioni oli kokoonpanu opettajista, kauppiaista, tehtailijoista, taloustieteilijöistä, valtiotieteilijöistä ja sanomalehtimiehistä. He ajattelivat Saksan kauppa ja vakuuttivat kansalaisilleen, ettei

tarvitse olla huolissaan Amerikan sekaantumisesta siihen vielä pitkään aikaan.

Tämä on ankaranaista, tämä valtameren takaa tullut arvostelu, eikö ole? Mutta kuka ikänä epäilee sen eheyttä, niin tässä on muutamia numeroita, jotka pitäisi saada meidät näkemään tosiasiat sellaisenaan, vaikka emme suostuisikaan niitä niellemään kokonaan.

Pyöreissä luvuissa sanottuna Yhdysvalloissa on 500,000 kouluopettajaa. Tästä luvusta on ainoastaan 100,000 saanut edes alhaisimman perusteellisen opin opettajatoimeensa.

Yhdessä valtiossa, joka on edistyneimpien valtioiden joukossa koulukasvatuksessa, ainoastaan puolet kouluopettajista on saanut edes korkeakoulukasvatuksen.

Useissa osissa Yhdysvaltoja opettajien oppimäärä ei ole kansakoulun seitsemättä luokkaa korkeammalla.

Yhdysvaltain kansa hyväntahtoisesti ottaa kaikki lapset opettaaksensa ja yhtä hyväntahtoisesti se laiminlyö hankkia kykeneviä opettajia, mikä on kaikkein tärkein seikka opetusjärjestelmässä.

“Suurin vika Amerikan koulu-elämässä on se, että niin monet opettajat seisovat oppilaittensa edessä, varustettuna tiedoilla, jotka he ovat pöntänneet päähänsä edellisenä iltana ja niinmuodoin siitä puuttuu vakavan perusteellisen opin pohja”, sanoo Ilugo Mustenberg.

Ja yleensä kaikki mitä meidän opetusjärjestelmässämme on, on yhtä pintapuolista kuin tämäkin opettajien kohta. Jokaisessa valtiossa on erilaiset menettelytavat, erilaiset lait ja erilaiset opetusohjeet. Ei ole mitään keskushallintoa johtamassa kouluasioita, laati-

massa yhtäläisiä lakeja ja pitämässä niitä voimassa.

Verrattuna meidän kelvottomaan koulujärjestelmäämme, voidaan Saksan opetusohjelmaa pitää suu-remmoisena. Ensiksikin Saksa varustaa kykenevät opettajat. Saksa myöskin lähettää lapsensa kouluun — kaikki lapset varhaisessa iässä — ja pitää heidät koulussa siksi kunnes he ovat oppineet jotain hyödyllistä. Se voi olla jonkun ammatin alkeet, jonkun professionaalisen toimen tai jonkun tieteen. Seuraus tästä on se, että Saksan kansa on sivistynyttä ja kyvykästä väkeä. Saksa on mahtavin teollisuus- ja kauppavaltakunta maailmassa ja maailman johtavin tieteissä, lääketieteessä yhtä hyvin kuin teollisessa taidossa.

Meillä on tuskin mitään, mitä voisimme asettaa Saksan oppilaitosten rinnalle. Joihinkin ylempiin kouluihimme on perustettu kauppakouluosastoja, joissa opetaan kupanhoitoa, kirjanpitoa, konekirjotusta ja muuta sellaista. Nämä kauppakoulut eivät ole tarkotustaan vastaavia. Kymmeniä näiden koulujen kurssin suorittaneista ottavat kurssija yksityisissä "kauppa-opistoissa" ennenkuin kelpaavat tekemään ensiluokan työtä konttoripulaisina.

Ainoastaan muutamissa valtioissa on perustettu maanviljelyskouluja. Tämä on käytännöllisin toimenpide mitä tässä maassa on opetuksen suhteen tehty.

Se seikka että tytöt ovat mahdollisia kodinhaltijoita, helpottaa kysymystä naisoppilaiden suhteen. Harvoissa tapauksissa perustetut kotitalouskurssit ovat erinomaisia. Mutta tämä liike vielä rajottuu valitettavan harvoihin paikkakuntiin.

Mitä tässä maassa tarvitaan kaikista enemmän lasten opetuksessa, on keskushallinto. Parhaiten kor-

joutuu koulumme sillä, että ne asetetaan Liittohallinnon ohjauksen, avustuksen ja hallinnon alle. Sellainen keskushallinto, joka ottaisi näköpiiriinsä koko valtakunnan ja olisi kosketuksessa muitten maitten parhaimpien menettelytapojen, järjestyksen ja oppikurssien kanssa, olisi todellinen tekijä koulujen kehityksessä.

Olosuhteet Yhdysvalloissa ovat kypsät teollisuuskouluille, mutta on olemassa pari vaikeutta, jotka täytyy voittaa ennenkuin kansakouluissa voidaan menestyksellisesti antaa ammattiovetusta. Yksi este on se, että korkeampien koulujen johtajat sitä vastustavat. Ja toinen on kysymys siitä, voidaanko ottaa käytäntöön sellainen opetusjärjestelmä, joka valmistaa osan oppilaista professionaalisiin toimiin ja osan ammatilaisiksi maassa, missä kansanvaltaiset ihanteet ovat itse hallinnon perustana.

Tuleeko se seikka, että toisille lapsille annetaan käytännöllistä opetusta ja toisille edelleenkin kulttuuriovetusta, johtamaan Amerikan koulujen perusteelliselle tarkotukselle ja Amerikan elämälle vie-raaseen luokkajakoon.

Jotkut innokkaimmat ammattiovetuksen kannattajat pelkäävät tätä luokkajakoa. Saksassa käy kaksinainen opetus päinsä mainio-
ti siitä syystä, että siellä ovat jyrkät luokkarajat olemassa. Ammatikoulujen uranaukasijat tässä maassa ovat kokonaan ihastuneet tähän ulkomaalaiseen ja erittäinkin saksalaiseen koulujärjestelmään, kun ovat sitä läheisesti tutkineet, että toisivat sen tänne sellaisenaan, yrittämättä muodostaa sitä amerikalaisiin olosuhteisiin. Ammattiovetuksen kannattajat ovat jakaantuneet eri ryhmiin siinä millä tapaa se voitaisiin panna käytäntöön.

Mutta tälle voittamattomalta

näyttävälle esteelle sentään löytyy ratkaisu.

Muutaman viime vuoden aikana on eräs nainen suunnitellut järjestelmän, jonka avulla miehet asetetaan kukin oikeaan toimeensa tarkastamalla heidän luontaisia henkisiä ja ruumiillisia taipumuksiaan.

Hän on lähettänyt luontaiset ammattilaiset työpajaan sen sijaan, että olisi lähettänyt heidät konttouriin jne., kunkin siihen työhön mitä hän voi parhaiten tehdä.

Tämän naisen järjestelmä, otettuna yleensä käytäntöön kouluissa ja oppilaat lajiteltuna sen mukaan, kun he tulevat siihen ikään, jolloin on tarpeellista päättää josko he parhaimmin sopivat saarnastuoliin, sulimoon tai konttouriin, olisi tärkeänä tekijänä tämän kysymyksen

ratkaisemisessa. Luokkakysymys voitaisiin ratkaista sillä, että pidettäisiin tarkasti silmällä lasten luontaiset taipumukset, selostettaisiin nämä lasten vanhemmille ja sitten tehtäisiin huolellinen valinta, johon valintaan ottaisivat osaa opettajat ja lasten vanhemmat yhdessä. Sitä ehkä voitaisiin lakimiehen perheestä valita terästyön tekijä, joka menestyisi siinä ammatissa paljon paremmin ja olisi paljon suuremmaksi hyödyksi yhteiskunnalle kuin jos hän olisi valinnut isänsä uran. Me antaisimme puusepän pojalle tilaisuuden oppia jonkun professionaalisen toimen, jos hän olisi varustettu sellaisilla luontaisilla lahjoilla, että hän olisi lääkärinä hyödyllisempi yhteiskunnalle kuin konttoriapulaisena.

Minä olen kuin --

Minä olen kuin syksy-yön tuuli,
joka lehdossa hiljaa soi,
joka kertovi kaihoa, tuskaa,
miten tuhannet vaikeroi.

Minä olen kuin syksy-yön tuuli,
sydän mulla jos kirveltää,
se joskus vieläkin sentään
suru-sointuihin vieriiää.

Erland Upari.

